

ชื่อเรื่อง	การศึกษาองค์ประกอบทางเคมีและสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ จากก้านต้นศรียะลา
ชื่อผู้วิจัย	นายพันสรวง อุดมพุทธิเมฆากุล
สาขาวิชา	เคมี
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาองค์ประกอบทางเคมี และฤทธิ์ต้านเซลล์มะเร็งจากส่วนก้านของต้นศรียะลา (*Caesalpinioideae*) ซึ่งเก็บจากจังหวัดตรัง เมื่อสกัดส่วนก้านแห้งบดละเอียดของต้นศรียะลาโดยใช้ตัวทำละลายเฮกเซน เอทิลแอสีเทตและเมทานอลได้สารสกัดหยาบเฮกเซน เอทิลแอสีเทตและเมทานอลในปริมาณผลผลิตร้อยละ 0.2% 1.4% และ 1.6% ตามลำดับ การทดสอบฤทธิ์ในการต้านมะเร็งของสารสกัดหยาบทั้งสามพบว่าสารสกัดหยาบเอทิลแอสีเทตออกฤทธิ์ต้านเซลล์มะเร็งชนิด HT29 MCF-7 และ A549 ที่ค่า ED_{50} เท่ากับ 10.5 11.2 และ 15.4 $\mu\text{g/mL}$ ตามลำดับโดยมี ellipticine เป็นสารมาตรฐาน เมื่อทำการแยกหาองค์ประกอบทางเคมีบริสุทธิ์จากสารสกัดหยาบเอทิลแอสีเทตโดยวิธีคอลัมน์โครมาโทกราฟี พบสารบริสุทธิ์ประเภทไตรเทอร์พีนนอยด์ คือสติกมาสเตอรอล (1) จำนวน 1 สาร การวิเคราะห์หาโครงสร้างของสารดังกล่าวทำโดยการเปรียบเทียบข้อมูลทางสเปกโทรสโกปี (IR, UV, $^{13}\text{C-NMR}$, $^1\text{H-NMR}$) กับรายงานการวิจัยก่อนหน้านี้

Project Title	Studied on chemical constituents and bioactive substances of the branches of <i>Saraca thaipingensis</i> Cantley ex Prain
Researchers	Phansuang Udomputtimekakul, Ph.D.
Program	Chemistry
Academic year	2014

Abstract

The aims of this research were to investigate the anticancer activity and chemical constituents of the branches of *Saraca thaipingensis* Cantley ex Prain (Caesalpinoideae) collected from Trang province. Extraction of the dried branches of *Saraca thaipingensis* Cantley ex Prain with hexane, ethyl acetate and methanol gave the corresponding crude extracts in 0.2%, 1.4% and 1.6% yields, respectively. The crude ethyl acetate extract showed cytotoxicity against three cancer cell lines (HT29;ED₅₀ =10.5 µg/mL, MCF-7;ED₅₀ = 11.2µg/mL and A549;ED₅₀ =15.4 µg/mL) and ellipticine was used as a standard. Chromatographic separation of crude ethyl acetate extract gave a known triterpenoid, stigmasterol (1). The structure of this compound was elucidated from the comparison of IR, UV, ¹H and ¹³C NMR spectral data with those in a previous report.